

Ганна ЙОРДАН

*кандидат технічних наук,
викладач кафедри журналістики
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

УДК 007 : 304 : 655

ОСНОВНІ АРХІТЕКТОНІЧНІ СКЛАДОВІ ДРУКОВАНОЇ ГАЗЕТИ

Розглядається архітекtonіка газетного видання у сучасних умовах розвитку масової комунікації, яка відображає його змістові, типологічні особливості та відіграє чимале значення у досягненні успіху. Визначено сутність архітекtonіки газети як принципу її побудови. Виокремлено засоби створення архітекtonіки друкованих газет, розглянуто структурні компоненти архітекtonіки цих видань.

Ключові слова: газета, архітекtonіка, композиція, концепція, цілісність, рівновага, ритм, динаміка, симетрія та асиметрія, пропорція.

Вступ. Найдавнішим традиційним засобом масової інформації є друкована газета, яка стала основним засобом інформування суспільства з появою інших видів медіа значення періодичних видань у суспільному житті дещо зменшилося. Проте періодичні друковані видання ще й досі користуються значним авторитетом і популярністю. Це зумовлено тим, що вони мають ряд переваг над іншими видами медіа. І. Михайлин найголовнішою атрибутивною ознакою преси називає фіксацію інформації у друкованому тексті. Йдеться про те, що друковане слово є набагато сильнішим, потужнішим й гнучкішим, ніж слово розмовне. Також перевага газет полягає в тому, що читач сам визначає порядок і темп ознайомлення з матеріалом. А ще газету можна прочитати в будь-який час і в будь-якому місці [4, с. 63]. Проте з часом змінюються потреби читачів, що має позначитися на оформленні видання відповідно до його призначення.

Сучасні періодичні друковані видання характеризуються значною кількістю та якістю зображальних матеріалів, різноманітністю шрифтів, зменшенням обсягу і збільшенням кількості публікацій. Водночас новітні технологічні досягнення в галузі поліграфії дають змогу робити газету більш інформативною, зручною щодо читачького сприйняття.

Одним із актуальних завдань сучасної української журналістики є дослідження стилю оформлення періодичних видань, зокрема їх архітекtonіки. Архітекtonіка є основою зовнішньої форми, закономірностей побудови, моделі оформлення газетного видання з погляду складових елементів та їх взаємодії. Стабільність у застосуванні архітекtonічних елементів формує закономірності, притаманні кожному друкованому виданню, власне, створює його «обличчя».

Питання оформлення видання в усі часи привертало увагу науковців та особливо практиків. Саме цим пояснюється те, що більшість праць із художньо-технічного редагування, оформлення були написані практиками художниками-редакторами з багаторічним досвідом (П. Гіленсон, С. Добкін, Б. Валуєнко, Ю. Адамов, Н. Гончарова, В. Пахомов, В. Фаворський). Серед сучасних дослідників

художньо-технічного оформлення друкованих видань слід зазначити М. Тимошика, В. Саву, С. Ярему, А. Мільчина, С. Гавенко, Н. Дубіну, В. Єфімова. Оформлення періодичних видань досліджується у працях І. Прокопенка, О. Гутянської, В. Іванова, В. Попова, С. Гуревича, О. Кисельова, В. Шевченко [2; 3; 4; 6; 9].

Очевидно, що для газети найголовнішим є зміст та якість матеріалів, опублікованих на її сторінках. Проте не варто забувати і про те, що не менше значення має форма їх подачі. Важливо не просто написати текст. Необхідно визначити, до якої рубрики його віднести, як правильно розмістити на шпальті, дібрати шрифт, колір, ілюстративні матеріали тощо. Взагалі оформлення газети – це мистецтво, яке за допомогою художніх і технічних засобів покращує сприйняття матеріалу реципієнтом. Його метою є просте, красиве й доступне донесення до читачів інформації публікацій різних за жанром, тематикою.

Виклад основного матеріалу. У процесі свого функціонування багато газет часто змінює архітектуру та дизайн. Це зумовлено тим, що на інформаційному ринку багато конкурентів, і кожен робить все для свого вдосконалення, щоб тільки привернути до себе якнайбільшу кількість аудиторії. Але трансформації можуть призвести не тільки до привернення уваги читачів. Часто трапляється, що реципієнти звикли до одного «обличчя» газети, а інше (зумовлене зміною архітектури) їм не подобається, унаслідок чого вони припиняють читати це видання. Тому перед тим, як щось змінювати у структурі газети, необхідно добре обдумати, яку користь це може принести.

Для правильної та естетичної подачі матеріалів на газетних шпальтах необхідно знати складові архітектури газетного видання та правила їх поєднання. Архітектура видання – це будова видання, у якій відображені змістові й типологічні особливості твору, що публікується; наука про обумовлені змістом і типологічною моделлю структуру і композицію видань [9, с. 190].

Палітра архітектури містить групу найважливіших засобів цілеспрямованого художнього виразу суті предмета і взаємозв'язку внутрішнього змісту і зовнішнього образу, що спираються на застосування визначених геометричних фігур, які зорозово й емоційно впливають на людину, засобів візуальної організації частин, обсягів і «простору», визначених поєднань тонів та кольорів [9, с. 190].

Як зазначає В. Іванов, у структурі газети можна виділити постійні та розмірні архітектурні елементи. Перші є обов'язковими і жодне число газети не може обійтися без них. До цієї групи належать: «шапка» газети, сторінки числа, кожна з яких складається з певної кількості текстових колонок та рубрик, текстові матеріали й заголовки до них, ілюстрації, службові деталі (колонтитули, вихідні відомості тощо) [9, с. 190]. Газета, як і будь-яке матеріальне явище, має визначені розмірні характеристики. До них відносяться: формат й сторінки складання, обсяг видання, число й формат текстових колонок, розмір полів і міжколонкових пробілів, ємність сторінки, місткість рядка складання, кегль шрифту [10, с. 189].

Кожна газета починається із заголовної частини – «шапки», яка відповідно складається із декількох елементів: сама назва газети, постійний заклик (гасло), зазначення того, чиїм органом є газета, чи її статусу, календарні відомості, рік заснування, порядковий номер, ціна одного примірника, періодичність виходу.

Назва газети переважно складається з одного-двох слів і має символічне значення. Вона повинна виділятися серед інших заголовків першої сторінки розмірами і малюнком шрифту. Шрифт має бути чітким, привабливим, не заважати швидкому сприйняттю і запам'ятовуванню читачем. Він повинен відображати стильові особливості газети, а за своїм розміром бути пропорційним сторінці [3, с. 36].

Над назвою має розміщуватися постійний заклик, який необхідно скласти світлим накресленням шрифту і бажано підкреслювати прямою тонкою лінією.

Під назвою газети зазначається її належність і статус. Цю інформацію треба складати в один чи два рядки петитом або корпусом прямого напівжирного накреслення.

Обов'язковою складовою архітекtonіки газети є зазначення у заголовній частині календарних відомостей (назва дня тижня, число, місяць, рік). Також до них можна приєднувати порядковий номер, рік заснування газети і ціну окремого випуску. Усі ці дані можуть бути оформленні двома способами. Перший – оформлення рядком, тобто усі елементи розташовують одним довгим рядком під назвою газети за таким принципом: назву дня тижня, дату треба розміщувати у центрі рядка, рік видання і порядковий номер – ліворуч, а ціну окремого номера праворуч. Другий спосіб оформлення календарних відомостей – «календариком» – у рамці з прямих і хвилястих лінійок, які мають вигляд аркуша відривного календаря. Усередині рамки відомості розташовують окремими рядками. Переважно це здійснюється так: зверху розташовують номер випуску, потім – назву дня тижня, далі йде число, за ним назва місяця, а в останньому рядку – рік. Ціну випуску зазначають під «календариком», а нижче вказують відомості про періодичність виходу газети [8, с. 90].

Заголовну частину газети традиційно розташовують зверху, ліворуч над першими колонками першої сторінки. Але у газетній справі часто трапляється таке, що її переміщують, іноді зсувають униз. І якщо використовується такий варіант, то треба зважати на той факт, що не бажано дуже глибоко зсувати заголовну частину, бо це може порушити рівновагу матеріалів на шпальті.

Кожна газета складається зі сторінок, які містять колонки та рубрики, текстові матеріали та заголовки до них, ілюстрації. Ці елементи є найважливішими в композиції видання. Газетні матеріали можуть подаватися у різноманітній формі. Так, основними видами подачі газетних матеріалів є: добірка, «свічка», «вікно», «підвал», «горище», «стояк» та «розгортка». Деякі із них застосовуються вже багато років, вони успішно витримали іспит часом. Інші виникли нещодавно, у зв'язку з потребами журналістської практики. Форми подачі матеріалів безперервно розвиваються. У різні періоди одні набувають значного поширення, інші відсуваються на другий план. На основі старих форм виникають нові, гнучкіші, які відповідають вимогам сучасності.

Важливе значення в архітекtonіці газетного видання мають і службові деталі: вихідні відомості, колонтитули, авторські підписи та ініціали.

Обов'язковим елементом структури газети є вихідні відомості: адреса й телефони редакції, адреса друкарні, де випускається газета, номер замовлення, тираж видання [7, с. 19]. Вихідні відомості можна оформлювати різними способами. Так, їх можна набрати одним рядком на весь формат шпальти світлим прямим чи курсивним накресленням шрифту та відбити зверху тонкою прямою лінією. Але більш компактним є розміщення так званим боковиком. При цьому їх складають форматом стандартної колонки, іноді беруть у рамку з прямих чи хвилястих ліній і розміщують внизу останньої колонки, під прізвищем редактора [5, с. 14].

На всіх сторінках газети, крім першої, вміщують колонтитул, до якого входить назва газети, номер сторінки та дата випуску. Колонтитул теж можна оформляти кількома варіантами. Так, його часто розміщують у верхньому рядку над сторінкою складання, відділяючи знизу від тексту прямою тонкою чи напівжирною лінійкою. Колонтитул можна розміщувати і під сторінкою складання або ж оформити його компактним боковиком (наприкінці останньої колонки).

Майже всі матеріали, що друкуються в газеті, мають авторський підпис, який переважно розміщують наприкінці матеріалу. У більшості випадків він складається з ініціалів автора та його прізвища, також може вказуватися його посада та звання. Підпис автора ставиться праворуч. Шрифт авторського прізвища не має залежати від шрифту, яким складено матеріал. Авторські підписи в газеті треба завжди складати одним і тим же шрифтом – однієї гарнітури, накреслення і кегля, незалежно від того, як складено друквані матеріали [9, с. 49]. Деколи, бажаючи привернути увагу до автора матеріалу, його підпис розміщують над заголовком чи ліворуч від нього, на одному з ним рівні чи відразу під заголовком.

Будь-яка газета має свій формат. Від нього залежить як кількість й обсяг текстових та ілюстративних матеріалів у номері, так і їх розташування й оформлення. Формат газети багато в чому обумовлює особливості її верстки, ілюстрування, використання текстових і титульних шрифтів, оформлення заголовків [2, с. 106].

У світовій практиці, як зазначає В. Іванов у підручнику «Техніка оформлення газети», застосовується п'ять найпоширеніших груп газетних форматів. Найчастіше трапляється великий (світовий) формат. В Україні його прийнято називати форматом А 2. Його розмір 420 x 594 мм. Досить широко використовується і рейнський формат, для якого найбільш типовий розмір – 365 x 510 мм. Значна група газет видається середньо-європейським форматом – приблизно 315 x 470 мм. Другим поширеним у світі є малий формат, його типовий розмір – 297 x 420 мм. Цей формат широко використовується в українській пресі і зветься А 3. У журналістській літературі малий формат ще називають таблоїдним. Близький до журнального розміру формат А 4 (210 x 297 мм) у газетній практиці застосовується зрідка [3, с. 55].

Формат газети визначається розмірами паперу, на якому вона друкується. Для газет із великим тиражем, що друкується на ротаційних машинах, використовується рулонний папір. Для газет із невеликим тиражем, що друкуються на ротаційних машинах, використовують аркушевий папір.

Стандартні формати газет вимірюються рівнозначними величинами. Висота сторінки наступного формату дорівнює ширині сторінки попереднього формату. Тому площа сторінки газети, що виходить форматом А 2, у два рази перевищує площу сторінки газети формату А 3 і в чотири рази – площу сторінки газетного формату А 4 [6, с. 106]. Ця особливість дозволяє без труднощів змінювати формат сторінок і шпальт у тій самій газеті. А це має велике значення для планування номера, особливо для оформлення різних його розділів, тематичних сторінок.

Фахівці не рекомендують часто змінювати формат, бо люди звикають до чогось одного і будь-які зміни не завжди здаються їм доречними. Але якщо газеті треба надати незвичайного вигляду, то формат можна змінити.

Від формату газети залежить формат сторінки складання. Сторінка складання – це відбиток на папері зверстаних матеріалів газетної сторінки [1, с. 16]. Вона завжди менша від газетної сторінки, до якої, крім неї, входять верхнє, нижнє та бокові поля й частина середника, що поділяє суміжні сторінки газети. Формат сторінки складання вимірюється друкарськими одиницями: квадратами і пунктами. Для газет формату А 2 рекомендується сторінка складання розміром у 21 кв. 24 п. x 30 кв. 24 п. Для газет формату А 3 технічні умови рекомендують сторінку складання розміром 14 кв. 12 п. x 21 кв. Для газет формату А 4 на практиці найчастіше використовується формат сторінки складання 9 кв. 36 п. x 14 кв. 12 п., хоча в літературі рекомендується і формат 10 кв. 24 п. x 15 кв. У деяких випадках ширину чи висоту сторінки складання дещо збільшують за рахунок полів. Це пояснюється тим, що площа двох сторінок газети формату А 3 через наявність полів буде меншою, ніж площа однієї сторінки газети формату А 2. Але треба пам'ятати, що занадто велике збільшення розміру сторінки складання не рекомендується, оскільки воно не тільки порушує технічні правила верстки, а й змінює пропорції, надає газеті непривабливого вигляду [2, с. 84].

З форматом газети пов'язані число і формат текстових колонок. Тривалий час у газетах було прийнято стандартну кількість колонок на сторінці: шість – на шпальті формату А 2 і п'ять – формату А 3. Останнім часом газети використовують вісім колонок. Тут варто зауважити, що у восьми- та шестиколонкової верстки є перевага, а саме: парна кількість колонок робить газету зручнішою для читання, дозволяє перегинати газетну сторінку по пробілу, а не по тексту. Сам формат газети обмежує кількість текстових колонок. Так, у газеті формату А 2 недопустимо розміщувати більше десяти колонок, а за формату А 3 – понад шість колонок. При оформленні газетного числа не рекомендується без потреби змінювати стандартний формат текстових колонок. Стандартний формат і кількість текстових колонок забезпечують чіткий, звичний

графічний ритм на газетній сторінці. Спроба «зіграти форматами» складання, використати на одній сторінці всі можливі варіанти зміни розміру текстової колонки може призвести до строкатості, неправильного виділення найважливіших матеріалів. Цілком достатньо використати на одній сторінці, крім стандартного формату текстової колонки, ще один-два нестандартних [9, с. 65].

Від формату газети, обсягу матеріалів на сторінках складання, шрифтових параметрів текстових матеріалів, розмірів і кількості ілюстрацій залежить її обсяг. Вважається, що чим більший формат, тим більше матеріалів можна вміщувати в одному числі. Зокрема В. Іванов зазначає, що на сторінці складання формату А 2 у верстці сторінки складання на вісім колонок висотою 180 петитних рядків вміщується 1400 рядків або 40 320 літер, а на сторінці складання формату А 3 у верстці на шість колонок висотою 126 петитних рядків вміщується 756 рядків, або 18 900 петитних літер [3, с. 56].

Взагалі обсяг газети вимірюється у сторінках або друкарських аркушах. Звідси випливає, що обсяг числа і матеріалів, що публікуються в ньому, зростає зі збільшенням кількості сторінок. Так, у газеті, що виходить форматом А 3, більшість матеріалів невеликі за розміром – інакше у номері важко висвітлити різні теми, тут достатньо вмістити 1–2 публікації по 150-200 рядків. Однак у чотириполосній газеті того ж формату можна надрукувати 4–5 великих матеріалів [9, с. 92].

Кількість сторінок диктує не тільки загальний обсяг публікацій, а й розміщення їх у номері. Також від неї залежать особливості ілюстрування (кількість ілюстрацій, їх формат і характер). Наприклад, у малосторінковій газеті поміщається мінімальна кількість ілюстрацій, а у виданнях більшого обсягу й ілюстрацій буде більше.

Усі перелічені архітектонічні елементи служать основою композиції того чи іншого газетного видання. У кожній газеті складається більш або менш сталий тип композиції. І варто сказати, що він є одним з основних елементів моделі газети. Стала композиція має чимале значення, оскільки саме вона полегшує ознайомлення читача з матеріалами номера, привчає шукати і знаходити на звичному місці інформацію, що його цікавить. При цьому варто пам'ятати, що стійкість композиції газетного номера аж ніяк не означає створення жорсткої, стандартної схеми. Навпаки, найважливішою ознакою професійного компоновання є гнучкість, яка допускає можливість швидкої переверстки тієї чи іншої сторінки, а також можливість зміни місць відділів і рубрик газети, винесення найважливіших на кращі місця номера.

Задля успіху видання потрібно, щоб його композиція була гармонійною. А це можливо завдяки використанню цілого ряду засобів, у яких відображаються об'єктивні закономірності побудови художньої форми. До таких засобів належать пропорція, контраст, симетрія (асиметрія) та рівновага. Коротко охарактеризуємо кожен із них.

Пропорція – це зв'язок складових у межах цілого. Пропорційність в оформленні видання означає співмірність лінійних величин, частин і композиції шпальти загалом. Звідси випливає, що в газеті все повинно бути пропорційним: від шрифтів до рубрик та фотоілюстрацій.

Контраст є найважливішим засобом в оформленні газетного видання. Це пояснюється тим, що завдяки йому виділяються одні елементи з-поміж інших, важливіші – з-поміж менш важливих. Вияви контрасту в графічній композиції періодичних видань досить різноманітні, однак їх можна звести до трьох основних видів: розмірного, тіньового та кольорового. Розмірні контрасти побудовані на різниці малого й великого, високого й низького, широкого й вузького. Суть тіньових контрастів – у різниці світлого й темного, а завдяки використанню додаткових кольорів досягається яскравість контрасту.

Симетрія та асиметрія підпорядковують частини в композиції за принципом подібності й зрівноваженості. Загалом симетричні композиції в оформленні газет використовуються дуже рідко. Це зумовлено тим, що майже всі матеріали відрізняються один від одного розмірами, і їх доводилося би скорочувати чи штучно розтягувати, щоби вставити в симетричну конструкцію. У зв'язку з цим найпоширенішим засобом компо-

нування є асиметрія, суть якої полягає в рівновазі неоднакових частин – матеріалів тексту, різних за обсягом, насиченістю та розміром ілюстрацій, заголовків, лінійок.

Рівновагою називається стан, у якому всі елементи збалансовані між собою. Рівновага може бути симетричною (частини однакової значущості розміщуються на різних відстанях від оптичного центра) та асиметричною («важка маса» розташовується ближче до центра, а «легка» – скраю).

Для кращого структурування тексту використовують метричні й ритмічні повтори різноманітних елементів. Ритм і метр – поняття взаємопов'язані, але означають різний ступінь складності й варіантності чергування. Так, метр – це простий повтор аналогічних елементів. У газеті прикладами метричного повтору можуть бути рядки текстового набору, стандартні колонки. Ритм надає композиції більшої динаміки. Ритмічні чергування більш складні, вони доповнюють метричні повтори і, як правило, ґрунтуються на них. Ритм у композиції періодичного видання є закономірною зміною характеристик елементів: у певному порядку можуть зростати їхні розміри та обсяг, посилюватися тона чи кольорова насиченість, змінюватися інтервали між ними.

Помітну роль у композиції газетного видання відіграє колір, який слугує засобом виділення та здатний здійснювати великий емоційний та естетичний вплив. Колір може використовуватися у більшості елементів оформлення: в заголовках, лінійках, тексті та декоративних прикрасах. Ним також можуть виділятися малюнки, фотографії та інші види ілюстрацій. При оформленні газети треба дотримуватися міри у використанні кольору. Зрозуміло, що зайва кількість «кольорових плям» на сторінці так само шкідлива для композиції, як і надлишок інших видільних, контрастних засобів. Економна витрата кольору нерідко дає більший та функціональний ефект, ніж настійна демонстрація можливостей кольорового оформлення [9, с. 83].

Для будь-якого газетного видання характерні певні складові архітекtonіки. Основними засобами архітекtonіки є: засоби структурування матеріалу: рубрикація, ієрархія композиційних одиниць, створення апарату видання; засоби розташування і взаємного підпорядкування різних композиційних одиниць: симетрія, асиметрія, динаміка, рівновага, пропорційність, масштаб, метр, ритм, контраст, нюанс; засоби оформлення: застосування кольору, ілюстрування, декоративне оформлення, шрифтовий дизайн; засоби акцентування (шрифтові та нешрифтові засоби увиразнення тексту) та засоби інтерпретації інформації (увиразнення тексту графічно, а також відбір матеріалу, групування різних за обсягом і значенням текстових і зображальних матеріалів – створення добірок, авторських колонок; анонсування, введення додаткових текстів або коментарів, розташування текстів у певному порядку, жанрове варіювання тощо). Не важливо скільки їх є, набагато важливіше, як вони розміщені та як взаємодіють між собою. Саме від їхнього поєднання залежить композиція газети. Гармонійно цілісна, добре організована композиція відзначається пропорційністю, зрівноваженістю та стильовою єдністю всіх архітекtonічних елементів.

Висновки. Завдяки певному набору архітекtonічних елементів у кожного видання формується свій тип композиції. Якщо всі структурні складові правильно оформлені та розташовані, то видання характеризуватиметься такими ознаками: цілісність (виявляється у внутрішній єдності всіх елементів, у підпорядкуванні їх один одному), рівновага (збалансоване розташування всіх матеріалів), ритм (чергування різних за обсягом публікацій, поєднання тексту й ілюстрацій), динаміка (створюється завдяки ілюстративним зображенням) і контраст (різне шрифтове та кольорове оформлення матеріалів).

Очевидно, що на ринку сучасної друкованої продукції існує величезна кількість газетних видань. Всі вони є різними. Деякі подають інформацію виключно одного характеру, наприклад, політичного, економічного чи розважального. Проте більшість сучасних українських газет є універсальними, тобто на їх шпальтах друкуються різноманітні матеріали. Саме те, якими є публікації, і визначає цільову аудиторію того чи іншого видання. Але не тільки від внутрішнього змісту залежить функціонування

періодики. Велике значення має і її зовнішня структура. Бо саме вона в передовсім потрапляє в поле зору читача. Тому правильно розташовані колонки та рубрики можуть служити запорукою популярності газети. А вдало підібране шрифтове та ілюстративне оформлення здатне привертати до того чи іншого видання величезну кількість читачів.

Отже, і від вигляду газети залежить її подальший успіх, визначається коло реципієнтів. Архітектоніка газетного видання у сучасних умовах розвитку масової комунікації відображає його змістові, типологічні особливості та має чимале значення для досягнення успіху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Газети. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги : ГСТУ 29.3-2000. – [Чинний від 2000-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2000. – 116 с.
2. Гуревич С. Газета: вчера, сегодня, завтра : учебное пособие / С. Гуревич. – М. : Аспект–Пресс, 2004. – 288 с.
3. Иванов В. Ф. Техніка оформлення газети: курс лекцій : навчальний посібник / В. Ф. Иванов. – К. : Знання, 2000. – 222 с.
4. Михайлин І. Л. Основи журналістики / І. Л. Михайлин. – К. : ЦУЛ, 2002. – 284 с.
5. Плиса Г. Оформлення вихідних відомостей у виданнях / Г. Плиса // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 6. – С. 13–15.
6. Приступенко Т. О. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 352 с.
7. Хювсенен Ю. Дотримання редакціями друкованих ЗМІ нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у періодичних продовжуваних виданнях / Ю. Хювсенен // Вісник Книжкової палати. – К., 2011. – № 5. – С. 19–21.
8. Шевченко В. Е. Елементи оформлення сучасного газетного видання / В. Е. Шевченко // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2000. – Т. 1. – С. 88–95.
9. Шевченко В. Е. Оформлення сучасного газетного видання / В. Е. Шевченко. – К. : Центр вільної преси, 2003. – 344 с.
10. Шевченко В. Е. Складники мови архітектоніки газетно-журнального видання / В. Е. Шевченко // Стиль і текст. – К. : Інститут журналістики, 2000. – Вип. 1. – С. 188–193.

Анна Йордан

Основные архитектурные составляющие печатной газеты

Рассматривается архитектура газетного издания в современных условиях развития массовой коммуникации, которая отражает его содержание, типологические особенности и имеет большое значение для достижения успеха. Определена сущность архитектуры газеты как принципа ее построения. Выделены средства создания архитектуры печатных газет, рассмотрены структурные компоненты архитектуры этих изданий.

Ключевые слова: газета, архитектура, композиция, концепция, целостность, равновесие, ритм, динамика, симметрия и асимметрия, пропорция.

Hanna Yordan

Fundamental architectural components of printed newspaper

In the article, we discern the architectonics of the newspaper edition in the modern conditions of the development of mass communication, which reflects its content, typological peculiarities and plays a significant role in achieving its success. We have also defined the essence of newspaper's architectonics as the principle of its composition. We have also defined the essence of newspaper's architectonics as the principle of its composition. We have singled out the means of creating an architectonics of printed newspapers, and reviewed the structural components of the architectonics of these editions.

Key words: newspaper, architectonics, composition, conception, wholeness, equilibrium, rhythm, dynamics, symmetry and asymmetry, proportion.